

Astravo atominė elektrinė

Statoma

atominė elektrinė Astrave. (baltai.lt nuotr.)

Astravo mieste, maždaug 25 mylias nuo sienos su Lietuva, Baltarusija stato atominę elektrinę. Ją stato rusų įmonė „Rosatom”. Baltarusija teigia, jog elektrinė veiks jau 2018 m.

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė. (lrytas.lt nuotr.)

Lietuviai rūpinasi, kad Astravo atominė elektrinė gali būti nesaugi. Prezidentė Grybauskaitė aiškina, kad reikia stengtis išvengti tragedijos, panašios į Černobilio tragediją.

Jau keletą metų lietuviai prašo, kad Baltarusija pateiktų įrodymus, jog elektrinė atitinka tarptautinius saugumo standartus. Tačiau Baltarusijos prezidentas Aleksandras Lukašenka atmeta Lietuvos prašymus.

Baltarusijos prezidentas A. Lukašenka. (ve.lt nuotr.)

2014 m. Jungtinių Tautų Komisija patvirtino, kad Astravo elektrinė neatitinka Espo konvencijos reikalavimų.

Europos Komisijos vicepirmininkas Marošas Šefčovičius. (vz.lt nuotr.)

Europos Komisijos ministras Marošas Šefčovičius lankėsi Lietuvoje vasario mėnesį. Jis pareiškė, kad Astravo atominėje elektrinėje turės būti atlikti streso testai, kurie parodys, ar elektrinė yra saugi.

Atominės elektrinės streso testai patikrina, ar elektrinės saugumo standartai atitinka visus saugumo reikalavimus. Taip pat patikrina, ar jėgainė gali atlaikyti gamtos stichijas.

2011 m. netoli Fukušimos atominės elektrinės Japonijoje įvyko žemės drebėjimas, kuris sukėlė cunamį. Elektrinėje įvyko avarija. Radioaktyvinės medžiagos apnuodijo aplinką 10 mylių spinduliu nuo elektrinės.

Japonai aušina Fukušimos elektrinę po avarijos. (spiderkerala.net nuotr.)

Atsiliepiant į avariją Japonijoje, streso testai buvo atlikti visose Europos Sąjungos, Šveicarijos ir Ukrainos atominėse elektrinėse. Anot Šefčovičiaus, tokius testus turės atlikti ir baltarusai Astravo elektrinėje.

Ar gerai, kad lietuviai rūpinasi apie Astravo atominės elektrinės saugumą?

Žodynėlis.

Astravas: miestas šiaurinėje Baltarusijoje; *Astravyets*

atominė elektrinė: įrengimas, kuriame elektra kuriama skaldant atomą; *nuclear power plant*

įmonė: pramonės ar prekybos vienetas, dirbtuvė, gamykla, įstaiga; *enterprise*

Černobylis: 1986 m. sprogo Černobylio atominė jėgainė Ukrainoje. Žmonės ten nebegyvena. Atsigavo medžiai ir gyviai, bet gyvių ėdalas yra apnuodytas radioaktyvine medžiaga. Ir patys gyviai yra apnuodyti ta medžiaga nes radioaktyvinei medžiagai išnykti prireikia keletos šimtų metų; *Chernobyl*

įrodyti: demonstruoti, parodyti, kad tiesa; *to prove*

Jungtinės Tautos: tarpvalstybinė organizacija. Jai priklauso 193 valstybės, t. y. praktiškai visos pripažintos nepriklausomos valstybės (išskyrus Vatikaną, nepripažintą Taivaną ir Kosovą). Lietuva į JT priimta 1991 m.; *United Nations*

Espo konvencija: Jungtinių Tautų poveikio aplinkai įvertinimo tarpvalstybiniame kontekste konvencija. Tai tarptautinė sutartis, priimta 1991 m. Espe, Suomijoje. Ji įsigaliojo 1997 m. rugsėjo 10 d. Tai susitarimas, kuris pateikia detalias tarpvalstybinio poveikio aplinkai vertinimo taisykles. Baltarusija sutiko laikytis šios sutarties taisyklių.; *Espoo Convention*

Europos Komisija: ta Europos Sąjungos valdžios dalis, kuri atsakinga už išorinius reikalus; *European Commission*

stichija: nesuvaldomi gamtos reiškiniai, gaivalas (audra, vėjas, žemės drebėjimas ir pan.); *disaster*

cunamis: ilga banga, sukelta povandeninių žemės drebėjimų, vulkanų išsiveržimų ir pan.; *tsunami*

avarija: nelaimingas atsitikimas; *accident*

radioaktyvinė medžiaga: turinti savaiminio atomų branduolių skilimo ypatybę (spinduliuoja alfa, beta ir gama spinduliai), galinti sukelti vėžį bei kitas sveikatos problemas; *radioactive material*

